

DEBATT

Energibehov

Statoil, oljesand og togradersmålet

Pressetalsmann i Statoil, Bård Glad Pedersen, sier til Stavanger Aftenblad 20. februar at tall fra Det internasjonale energibyrået, IEA, viser at selv innenfor togradersmålet vil det være nødvendig med oljesand for å dekke verdens energibehov.

Statoil må bevise

Ut fra en antakelse om at verden kan opprettholde en fortsatt oljebasert vekst, uten å utløse irreversible klimaendringer, vil det selvsagt også kunne være aktuelt å utvinne olje fra oljesand for å dekke et estimert framtidig behov for energi. Problemet er at dette ikke er forenlig med togradersmålet for global oppvarming. Som klimaforsker Helge Drange sier til Aftenbladet 22. februar: Inntil Statoil kan bevise at dette går i hop, er dette å se på som grønnvasking fra Statoil.

Beregninger fra Potsdam-instituttet for klimaforskning, publisert i 2009, viser nemlig at mindre enn halvparten av de da kjente og økonomisk utnyttbare reserver av kull, olje og gass kan brukes om man skal ha en rimelig sjanse til å nå togradersmålet for global oppvarming. Det er derfor avgjørende viktig at ukonvensjonelle kilder som oljesand ikke tas i bruk. Selv om utslipp fra bruk av kull og ukonvensjonelle kilder stoppes straks, vil bruk av alle andre olje- og gassreserver ikke være forenlig med en rimelig sjanse for nå togradersmålet for global oppvarming.

Sterk advarsel

Også IEA kommer med en sterk advarsel i rapporten World Energy Outlook 2011. Fire femtedeler av de totale utslippene som kan tillates brukt før 2035, for å kunne nå togradersmålet for global oppvarming, er allerede nå disponert av eksisterende energiproducerende enheter, bygninger og fabrikker. Om ikke radikale tiltak settes i verk innen 2017 vil den energirelaterte infrastruktur som da er kommet på plass være så stor at den siste femtedelen av utslippene er bundet opp. Dette vil bety at det etter 2017 ikke vil være rom for ny infrastruktur som medfører klimagassutslipp.

Uten raske tiltak går vi mot en temperaturøkning globalt på over 3 grader. Den verdensledende klimaforskeren James Hansen kaller selv togradersmålet en oppskrift på katastrofe, og FNs klimasjef, Chistiana Figueres, går inn for at grensen må settes til lavere enn 1,5 grader.

Det høres bra ut, men hjelper lite om Statoil melder at de vil kutte utslippene ved produksjon fra oljesand med 40 prosent. Men det er først og fremst bruken av de store reservene som finnes av ukonvensjonelle kilder, som oljesand og skiferolje, som i tillegg til fortsatt kulldrift vil føre verden mot en farlig temperaturstigning som også IEA advarer sterkt mot.

GUNNAR KVÅLE

Professor emeritus, Senter for internasjonal helse,

Universitetet i Bergen

SIGBJØRN GRØNÅS

Professor emeritus, Geofysisk institutt,

Universitetet i Bergen

Uten raske tiltak går vi mot en temperaturøkning globalt på over 3 grader.

Bellona Bombastiske påstander

Vil være «Mercedesen» blant miljøorganisasjonene

► Bare framtida kan vise om «Den norske månelandingen» blir vellykket og hvor stort omfang CO₂-fangst og -lagring (CCS) kan få på sikt.

Erlend Fjøsna går sterkt ut i Aftenbladet 20. januar. Han svarer på et innlegg jeg hadde angående CO₂-fangst og -lagring (CCS) 13. januar. Tonen i kommentarene er svær nedlatende. Allerede i ingressen slår han fast at undertegnede kommer med en rekke uriktige påstander, feil i tallmaterialet og mangelfull faktagrunnlag som resulterer i urimelige konklusjoner.

Lavt presisjonsnivå

Med slike bombastiske påstander var det å forvente at feilene i tallmaterialet ble dokumentert. Kun et tall er kommentert. Jeg skriver at «Utgifter til testanlegget på Mongstad og eventuell fullrensing av Mongstad og Kårstø kan bli kolossale pengesluk. Over 50 milliarder er ingen umulighet». Dette blir referert på følgende måte «Et tall for rensing av Mongstad på 50 milliarder framsettes». Å si at det er mine ord er feil, og i folkelig tale løgn - et beklagelig lavt presisjonsnivå.

Det er klart at ingen har kunnskap om den eksakte sluttsummen, men tallene fra Gassco og Gassnova var slik i mars 2010: Rensing av: Gasskraftverket på Mongstad 12, gasskraftverket på Kårstø 10,5, testanlegget på Mongstad 6 (helt ferskt tall for Gassnova), prosessanlegget på Kårstø med integrering av kraft og varme fra gasskraftverket 12-18, hovedutslippet fra Mongstadraffineriet 5,6, bygging av rør for transport fra Kårstø og Mongstad, samt lagring av CO₂ i Nordsjøen 5-6. Kroner i sum mellom 51,1 og 58,1 som stemmer godt med min antydning, på "over 50 milliarder". Hva drift og vedlikehold vil koste per år er uvisst.

Betydningsfull

Bellona er en stor, meget betydningsfull og svært viktig aktør på mange felt innen miljø. I arbeidet med CCS internasjonalt er organisasjonen svært solid plassert. De har også vært meget dyktige til å bygge allianser med industrien. Som utenforstående har jeg

Halvering av utslipp langt fra tilstrekkelig

► I Stavanger Aftenblad 13. januar serverer Endre Haraldseide en rekke uriktige om CO₂-fangst og -lagring (CCS). Feil i tallmaterialet og mangelfullt faktagrunnlag gjør at han trekker urimelige konklusjoner.

Stavanger Aftenblad 20. januar.

inntrykk av at organisasjonen vil være «Mercedesen» blant miljøorganisasjonene. I den kontinuerlige prosessen som omdømmebygging er, kommer innlegget til Fjøsna i så måte dårlig ut. Det synes som om jeg har rørt ved organisasjonenes øyensten, som både gir prestisje og oppdrag.

Reell debatt

Man kunne forvente at vurderingen av den økonomiske utfordringen omkring den norske månelandingen som er hovedtemaet i min presentasjon, ble møtt med reell debatt av en så sentral person i Bellona. I stedet blir problemstillingen avvist som irrelevant på grunn av manglende kunnskaper hos forfatteren. Erlend Fjøsna avslører, etter min oppfatning, ved å vri artikkelen over på rene klimabetraktninger og hvor viktig CCS kommer til å bli i framtida, at det ikke er så mye å sette fingeren på i det jeg har skrevet. Kanskje er tallene knyttet til den norske månelandingen for ubehagelige? Undertegnede er ikke mot CCS. Jeg klarer bare ikke uten videre å se at den norske månelandingen blir vellykket. Man skal som kjent ikke bare lande på månen, på et eller annet vis skal man komme seg tilbake også. Det vil

Det synes som om jeg har rørt ved organisasjonenes øyensten, som både gir prestisje og oppdrag.

ENDRE HARALDSEIDE

Kopervik

Klima Statoil og oljesand

Helge Lunds kommentar gir liten mening

Statoil kutter klimagassutslippene fra oljesandprosjektet i Canada med 40 prosent. Dette opplyser Statoil-sjef Helge Lund til A24, antakelig som en kommentar til Svein Tveitdal og undertegnede kronikk i Aftenblad 22.2, der vi mener at regjeringen nå bør be Statoil komme seg ut av oljesandprosjektet i Canada.

Helge Lunds kommentar gir liten

mening. Jeg kjenner ikke konkret klimautslippet som Statoil har ved sitt kanadiske prosjekt, men slik utvinning opplyses å gi fra to til fire ganger høyere utslipp enn ved utvinning av konvensjonell olje. Selv med 40 prosent reduksjon vil en være langt fra å være like effektiv som ved produksjon av konvensjonell olje.

Det Statoil-sjefen burde gi opplys-

ning om er hvor store klimautslipp det er ved utvinningen i Canada i dag i forhold til et middel for konvensjonell olje, hvor langt ned en kan håpe å komme i utslipp og hvilke utviklingsomkostninger det er forbundet med å få til den angitte reduksjon på en 40 prosent.

INGE JOHANSEN

Tidligere styreleder i Statoil

Debattinnlegg

sendes til debatt@aftenblad.no
Kommentar: inntil 5000 tegn. Legg ved portrettfoto.
Hovedinnlegg: ca. 3500 tegn.

Underinnlegg: ca. 1700 tegn.
Kortinnlegg: 700-1100 tegn.
Alle lengder er inkludert ordmellomrom.

Kronikk

sendes til kronikk@aftenblad.no
Lengde inntil 6000 tegn inkl. ordmellomrom.
Foto av forfatter legges ved.